

KOMMISSIONENS AFGØRELSE

af 6. januar 2004

om afslutning af undersøgelsesproceduren vedrørende det brasilianske eksportfinansieringsprogram »PROEX«, der anvendes i regionalflyproduktionssektoren

(2004/13/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 3286/94 af 22. december 1994 om fastsættelse af fællesskabsprocedurer på området for den fælles handelspolitik med henblik på at sikre udøvelsen af Fællesskabets rettigheder i henhold til internationale handelsregler, navnlig regler fastlagt i Verdenshandelsorganisationens ⁽¹⁾ regi, særlig artikel 11, stk. 1, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den 27. januar 1999 indgav den tyske producent af regionalfly Dornier Luftfahrt GmbH (herefter benævnt »Dornier«) en klage til Kommissionen i medfør af artikel 3 og 4 i handelshindringsforordningen. Klagen vedrørte det brasilianske eksportfinansieringsprogram »Programa de Financiamento às Exportações« (PROEX), som, hvad flyeksport angår, fungerer som en renteudligningsordning.

(2) Ifølge klageren gjorde PROEX det muligt for den brasilianske flyindustri, især den regionale jetflyproducent Embraer, at konkurrere på ulige vilkår med Dornier på markedet for 30-sæders-fly. Klagen gik navnlig på, at PROEX gjorde det muligt for købere af Embraers fly at reducere deres finansielle omkostninger til et lavere niveau end det, der ville være muligt via de finansielle markeder, hvilket gjorde flyene væsentligt billigere. Ifølge klageren udgjorde PROEX et forbudt eksportsubsidie i henhold til artikel 3, stk. 1, litra a), i WTO-aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger. Endvidere hævdede Dornier, at Embraers misbrug af PROEX-programmet forårsagede væsentlig skade for virksomheden på fællesskabsmarkedet og havde negative handelsmæssige virkninger for virksomheden på markeder uden for Fællesskabet, navnlig i USA og Schweiz.

(3) Kommissionen fandt, at klagen indeholdt tilstrækkeligt umiddelbart bevis for påstanden om, at der forelå en handelshindring, og bekendtgjorde i en meddelelse, der blev offentliggjort den 17. april 1999 i De Europæiske Fællesskabs Tidende ⁽²⁾, at der ville blive indledt en undersøgelsesprocedure. De resultater, Kommissionen nåede frem til, er opsummeret nedenfor.

(4) PROEX fungerer som en renteudligningsordning, i henhold til hvilken den brasilianske regering refunderer en del af det rentebeløb, udenlandske købere af Embraer-fly må betale for at finansiere købet. Refusionen udgjorde 3,8 procentpoint årligt over en periode på 15 år. PROEX gjorde det muligt for luftfartsselskaber at erhverve fly på betingelser, der var langt mere favorable end de eksisterende markedsbetingelser, hvilket resulterede i en nettobesparelse på omkring 15 % af flyets købspris. Det var dermed muligt for Embraer systematisk at underbyde Dorniers 30-sæders-jetfly og dermed bemægtige sig broderparten af markedet for 30-sæders-fly i Fællesskabet og USA. I de fleste flyhandler var PROEX' finansieringsbetingelser langt den vigtigste faktor bag flyselskabernes beslutning om at erhverve det brasilianske fly.

(5) På den baggrund fandt Kommissionen, at klagerens påstand om, at der var tale om en handelshindring, var velbegrunderet, og at PROEX havde negative handelsmæssige virkninger og forårsagede skade som omhandlet i artikel 2, stk. 3 og 4 i handelshindringsforordningen.

(6) Under undersøgelsen slog et panel, der på canadisk anmodning var blevet nedsat af WTO's tvistbilæggelsesorgan, fast, at PROEX-betalingerne udgjorde et forbudt eksportsubsidie, der var uforeneligt med artikel 3 i WTO-aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger. Panelets konklusioner og henstillinger blev stadfæstet af WTO's appelinstans, og begge rapporter blev vedtaget af tvistbilæggelsesorganet den 20. august 1999.

(7) Den 19. november 1999 meddelte Brasilien tvistbilæggelsesorganet, at der med henblik på at implementere tvistbilæggelsesorganets henstillinger nu var foretaget ændringer af PROEX (PROEX II). Canada mente imidlertid, at også PROEX II ydede eksportsubsidier, der var i modstrid med aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger, og indledte en overensstemmelsesprocedure i medfør af artikel 21, stk. 5, i forståelsen om tvistbilæggelse. Overensstemmelsespanelet og appelinstansen støttede Canada og mente, at også PROEX II udgjorde et ulovligt eksportsubsidie.

⁽¹⁾ EFT L 349 af 31.12.1994, s. 71. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 356/95 (EFT L 41 af 23.2.1995, s. 3).

⁽²⁾ EFT C 108 af 17.4.1999, s. 33.

- (8) Den 6. december 2000 vedtog Brasilien en ny revideret version af PROEX (PROEX III), og Canada anmodede om nedsættelse af endnu et overensstemmelsespanel i overensstemmelse med artikel 21, stk. 5, i forståelsen om tvistbilæggelse med henblik på at undersøge, om PROEX III var forenelig med WTO-bestemmelserne. Denne gang konkluderedes det i panelets rapport (der blev vedtaget af tvistbilæggelsesorganet den 23. august 2001), at PROEX III i modsætning til programmets tidligere versioner ikke som sådan udgjorde en overtrædelse af artikel 3, stk. 1, litra a), i aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger, eftersom PROEX III-formuleringen ikke pålagde Brasilien at stille eksportkreditter til rådighed på sådanne betingelser, at der ville blive tale om subsidier. Panelets konklusioner henviste kun til PROEX III som lovtekst og ikke til, hvordan teksten ville blive anvendt, og det blev klart understreget, at det ikke var en selvfølge, at den fremtidige anvendelse af PROEX III ville være i overensstemmelse med aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger.
- (9) Efter at tvistbilæggelsesorganet havde vedtaget panelets rapport, erklærede De Europæiske Fællesskaber, at de fortsat nøje ville overvåge, at Brasilien overholdt sine WTO-forpligtelser hvad angår landets anvendelse af PROEX III-programmet i forbindelse med individuelle transaktioner. Igennem de sidste to års overvågning er der imidlertid hverken fremsat beskyldninger eller fremlagt materiale, der tyder på, at Brasilien skulle have overtrådt sine forpligtelser hvad dette spørgsmål angår.
- (10) Da der ikke er noget, der tyder på, at der har forekommet illoyal handelspraksis fra Brasiliens side efter vedtagelsen af WTO-panelets rapport om PROEX III, mener De Europæiske Fællesskaber, at der ikke er behov for at gribe ind, og at proceduren derfor i overensstemmelse med artikel 11, stk. 1, i forordningen bør afsluttes.
- (11) Det rådgivende udvalg er blevet hørt angående foranstaltningerne i denne afgørelse —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

Undersøgelsesproceduren, der indledtes den 17. april 1999, vedrørende det brasilianske eksportfinansieringsprogram »PROEX«, der anvendes i regionalflyproduktionssektoren, afsluttes hermed.

Udfærdiget i Bruxelles, den 6. januar 2004.

På Kommissionens vegne
Pascal LAMY
Medlem af Kommissionen